

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. lapkričio 22 d.
(OR. en)

14549/22

LIMITE

CORLX 1055
CFSP/PESC 1523
CODUN 60
COARM 231
COWEB 153
COEST 812

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: TARYBOS SPRENDIMAS, kuriuo remiamas Pietryčių ir Rytų Europos šaulių ir lengvųjų ginklų kontrolės tarpininkavimo mechanizmas (SEESAC) siekiant įgyvendinti Regionines veiksmų gaires dėl kovos su neteisėta prekyba ginklais Vakarų Balkanuose ir kuriuo remiama nusiginklavimo bei ginklų kontrolės veikla Pietryčių ir Rytų Europoje

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2022/...

... m. ... d.

**kuriuo remiamas Pietryčių ir Rytų Europos šaulių ir
lengvųjų ginklų kontrolės tarpininkavimo mechanizmas (SEESAC)
siekiant įgyvendinti Regionines veiksmų gaires
dėl kovos su neteisėta prekyba ginklais Vakarų Balkanuose ir
kuriuo remiama nusiginklavimo bei ginklų kontrolės veikla
Pietryčių ir Rytų Europoje**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 31 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2018 m. ES kovos su neteisėtais šaunamaisiais ginklais, šaulių ir lengvaisiais ginklais (toliau – ŠLG) ir jų šaudmenimis strategijoje „Saugoti ginklus – ginti piliečius“ (toliau – ES ŠLG strategija) nurodyta, kad veiksminga šaulių ginklų kontrolės priemonė Sąjunga laiko, visų pirma, regioninį bendradarbiavimą. ES ŠLG strategijoje paminėta, kad Vakarų Balkanai yra prioritetas paramos srityje;
- (2) 2018 m. gegužės 17 d. ES ir Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikime Sofijoje Sąjungos vadovai susitarė dėl Sofijos deklaracijos, prie kurios prisijungė Vakarų Balkanų partneriai, ir kuri apima įsipareigojimą žymiai sustiprinti operatyvinį bendradarbiavimą kovojant su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu tokiose prioritetinėse srityse kaip šaunamųjų ginklų, narkotikų, neteisėto migrantų gabenimo ir prekybos žmonėmis;
- (3) neteisėtos prekybos ginklais srityje Vakarų Balkanų regionas tebėra vienas iš ginklų tiekimo į Sąjungą šaltinių;

- (4) 2018 m. liepos 10 d. Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė Londone surengė 5-ąjį Vakarų Balkanų aukščiausiojo lygio susitikimą, kuriame buvo priimtos Regioninių veiksmų gairės dėl ŠLG / šaunamųjų ginklų ir jų šaudmenų neteisėto laikymo, netinkamo naudojimo ir neteisėtos prekybos jais Vakarų Balkanuose problemos tvaraus sprendimo ne vėliau kaip 2024 m. (toliau – Veiksmų gairės); jas parengė Vakarų Balkanų ŠLG komisijos, remdamosi Prancūzijos ir Vokietijos vykdoma paramos teikėjų koordinavimo iniciatyva dėl neteisėtos prekybos šaunamaisiais ginklais Vakarų Balkanuose. Tos komisijos rengia savo Veiksmų gairių įgyvendinimo veiksmų planus;
- (5) 2015 m. rugsėjo 25 d. priimtoje Jungtinių Tautų (toliau – JT) Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. patvirtinta, kad darnaus vystymosi negalima užtikrinti be taikos ir saugumo ir kad neteisėtų ginklų srautai yra vieni iš veiksnių, dėl kurių atsiranda smurtas, nesaugumas ir neteisybė;
- (6) 8-ajame kas dvejus metus vykstančiame valstybių susitikime (BMS8), skirtame Veiksmų programai dėl neteisėtos prekybos šaulių ir lengvaisiais ginklais visų aspektų prevencijos, kovos su ja ir jos panaikinimo įgyvendinti, kuris įvyko 2022 m. liepos mėn. JT būstinėje Niujorke, JT valstybės narės įsipareigojo visuose lygmenyse stiprinti partnerystes ir bendradarbiavimą siekiant užkirsti kelią neteisėtai prekybai ŠLG ir skatinti bei stiprinti bendradarbiavimą sienų apsaugos srityje ir regioninį bei subregioninį koordinavimą;

- (7) Vakarų Balkanų partnerių sutartų Veiksmų gairių tikslai dera su Sąjungos ir JT pastangomis kovoti su neteisėtu ŠLG bei jų šaudmenų kaupimu ir prekyba jais. Todėl Sąjunga turėtų remti Vakarų Balkanus įgyvendinant Veiksmų gaires;
- (8) Pietryčių ir Rytų Europos šaulių ir lengvųjų ginklų kontrolės tarpininkavimo mechanizmas (toliau – SEESAC) buvo įkurtas 2002 m. Belgrade ir veikia pagal bendrus JT vystymosi programos (toliau – UNDP) bei Regioninio bendradarbiavimo tarybos (RBT) įgaliojimus. SEESAC yra Pietryčių Europos stabilumo pakto įgaliojimų perėmėja, padeda nacionaliniams ir regioniniams suinteresuotiesiems subjektams kontroliuoti ir mažinti ŠLG bei šaudmenų plitimą ir netinkamą naudojimą ir taip prisideda prie didesnio stabilumo, saugumo ir vystymosi Pietryčių ir Rytų Europoje. SEESAC itin daug dėmesio skiria regioninių projektų, kuriais sprendžiama tarpvalstybinių ginklų srautų problema, rengimui;

- (9) Sąjunga anksčiau rėmė SEESAC priimdama Tarybos sprendimą 2002/842/BUSP¹, kuris buvo pratęstas ir iš dalies pakeistas Tarybos sprendimais 2003/807/BUSP² ir 2004/791/BUSP³, taip pat priimdama Tarybos sprendimą 2010/179/BUSP⁴, Tarybos sprendimą 2013/730/BUSP⁵, kuris buvo pratęstas Tarybos sprendimu (BUSP) 2015/2051⁶, Tarybos sprendimą (BUSP) 2016/2356⁷ ir Tarybos sprendimą (BUSP) 2018/1788⁸, kuris buvo pratęstas Tarybos sprendimu (BUSP) 2021/2161⁹;

¹ 2002 m. spalio 21 d. Tarybos sprendimas 2002/842/BUSP dėl Bendrųjų veiksmų 2002/589/BUSP įgyvendinimo siekiant, kad Europos Sąjunga prisidėtų prie kovos su šaulių ir lengvųjų ginklų destabilizuojančiu kaupimu ir plitimu Pietryčių Europoje (OL L 289, 2002 10 26, p. 1).

² 2003 m. lapkričio 17 d. Tarybos sprendimas 2003/807/BUSP, iš dalies keičiantis Sprendimą 2002/842/BUSP dėl Bendrųjų veiksmų 2002/589/BUSP įgyvendinimo siekiant, kad Europos Sąjunga prisidėtų prie kovos su mažų ginklų ir lengvosios ginkluotės destabilizuojančiu kaupimu ir plitimu pietryčių Europoje, ir pratęsiantis jo taikymą (OL L 302, 2003 11 20, p. 39).

³ 2004 m. lapkričio 22 d. Tarybos sprendimas 2004/791/BUSP, pratęsiantis ir iš dalies keičiantis Sprendimą 2002/842/BUSP dėl Bendrųjų veiksmų 2002/589/BUSP įgyvendinimo siekiant, kad Europos Sąjunga prisidėtų prie kovos su šaulių ir lengvųjų ginklų destabilizuojančiu kaupimu ir plitimu pietryčių Europoje (OL L 348, 2004 11 24, p. 46).

⁴ 2010 m. kovo 11 d. Tarybos sprendimas 2010/179/BUSP dėl paramos SEESAC ginklų kontrolės veiklai Vakarų Balkanuose pagal ES kovos su neteisėtu šaulių ir lengvųjų ginklų bei jų šaudmenų kaupimu ir prekyba jais strategiją (OL L 80, 2010 3 26, p. 48).

⁵ 2013 m. gruodžio 9 d. Tarybos sprendimas 2013/730/BUSP dėl paramos SEESAC nusiginklavimo ir ginklų kontrolės veiklai Pietryčių Europoje pagal ES kovos su neteisėtu šaulių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) bei jų šaudmenų kaupimu ir prekyba jais strategiją (OL L 332, 2013 12 11, p. 19).

⁶ 2015 m. lapkričio 16 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2015/2051, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2013/730/BUSP dėl paramos SEESAC nusiginklavimo ir ginklų kontrolės veiklai Pietryčių Europoje pagal ES kovos su neteisėtu šaulių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) bei jų šaudmenų kaupimu ir prekyba jais strategiją (OL L 300, 2015 11 17, p. 19).

⁷ 2016 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2016/2356 dėl paramos SEESAC nusiginklavimo ir ginklų kontrolės veiklai Pietryčių Europoje pagal ES kovos su neteisėtu šaulių ir lengvųjų ginklų (ŠLG) bei jų šaudmenų kaupimu ir prekyba jais strategiją (OL L 348, 2016 12 21, p. 60).

⁸ 2018 m. lapkričio 19 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2018/1788, kuriuo remiamas Pietryčių Europos ir Rytų Europos šaulių ir lengvųjų ginklų kontrolės tarpininkavimo mechanizmas (SEESAC) siekiant įgyvendinti Regioninių veiksmų gaires dėl kovos su neteisėta prekyba ginklais Vakarų Balkanuose (OL L 293, 2018 11 20, p. 11).

⁹ 2021 m. gruodžio 6 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/2161, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas (BUSP) 2018/1788, kuriuo remiamas Pietryčių Europos ir Rytų Europos šaulių ir lengvųjų ginklų kontrolės tarpininkavimo mechanizmas (SEESAC) siekiant įgyvendinti Regioninių veiksmų gaires dėl kovos su neteisėta prekyba ginklais Vakarų Balkanuose (OL L 436, 2021 12 7, p. 46).

- (10) Sąjunga SEESAC laiko prioritetiniu Veiksmų gairių įgyvendinimo partneriu Vakarų Balkanuose dėl jo patvirtintos patirties ir pripažinto tinklo, jo patvirtintos darbo kokybės ir jo koordinuojamojo vaidmens rengiant Veiksmų gaires;
- (11) veiksmai pagal šį sprendimą turėtų būti grindžiami ankstesnių SEESAC remiančių Tarybos sprendimų rezultatais;
- (12) be to, šiais Sąjungos veiksmais turėtų būti teikiama parama kovai su neteisėta prekyba ginklais Moldovos Respublikoje ir Ukrainoje, valstybėse, kurios susiduria su panašiais ŠLG kontrolės iššūkiais. Tai turėtų būti daroma perduodant nuo 2001 m. Vakarų Balkanuose sukauptas žinias, patirtį ir geriausią praktiką,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I straipsnis

1. Sąjunga remia Vakarų Balkanų partnerius įgyvendinant Regioninių veiksmų gaires dėl ŠLG / šaunamųjų ginklų ir jų šaudmenų neteisėto laikymo, netinkamo naudojimo ir neteisėtos prekybos jais Vakarų Balkanuose problemos tvaraus sprendimo ne vėliau kaip 2024 m. Veiksmų gairėse išdėstyti šie tikslai:
 - a) ne vėliau kaip 2023 m. užtikrinti, kad būtų priimti ginklų kontrolės srities teisės aktai, visiškai suderinti su ES reguliavimo sistema bei kitais susijusiais tarptautiniais įsipareigojimais ir standartizuoti visame regione;
 - b) ne vėliau kaip 2024 m. užtikrinti, kad ginklų kontrolės politika ir praktika Vakarų Balkanuose būtų pagrįstos įrodymais ir žvalgybos informacija;
 - c) ne vėliau kaip 2024 m. žymiai sumažinti neteisėtus šaunamųjų ginklų, šaudmenų ir sprogmenų srautus į Vakarų Balkanus, jų teritorijoje, ir už Vakarų Balkanų ribų;
 - d) ne vėliau kaip 2024 m. žymiai sumažinti šaunamųjų ginklų tiekimą, paklausą ir netinkamą naudojimą, pasitelkiant didesnę sąmoningumą, švietimą, informavimą ir advokatavimą;
 - e) ne vėliau kaip 2024 m. žymiai sumažinti numanomą neteisėtai laikomų šaunamųjų ginklų Vakarų Balkanuose skaičių;

- f) sistemingai mažinti perteklių ir naikinti paimtus šaulių ir lengvuosius ginklus bei šaudmenis;
- g) žymiai sumažinti šaunamųjų ginklų, šaudmenų ir sprogmenų platinimo ir nukreipimo riziką.
2. Be 1 dalyje nurodytų tikslų, šiais Sąjungos veiksmais numatoma parama kovai su neteisėta prekyba ginklais Moldovos Respublikoje ir Ukrainoje.
3. Kad būtų pasiekti 1 ir 2 dalyse nurodyti tikslai, Sąjunga šiuo sprendimu:
- a) remia Veiksmų gairių dėl ŠLG / šaunamųjų ginklų ir jų šaudmenų neteisėto laikymo, netinkamo naudojimo ir neteisėtos prekybos jais Vakarų Balkanuose problemos tvaraus sprendimo įgyvendinimo koordinavimą ir stebėseną;
- b) remia Vakarų Balkanuose institucijų vykdomą visišką savo ginklų kontrolės srities teisės aktų suderinimą su Sąjungos reguliavimo sistema ir kitais susijusiais tarptautiniais įsipareigojimais ir
- c) teikia paramą kovai su neteisėta prekyba ginklais Vakarų Balkanuose, Moldovos Respublikoje ir Ukrainoje, atlikdama pajėgumų vertinimus ir teikdama techninę paramą teisėsaugos ir pasienio policijos institucijoms.

4. Projekto geografinė taikymo teritorija yra Vakarų Balkanai, o tiesioginiai projekto naudos gavėjai yra Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kosovas*, Juodkalnija, Serbija ir Šiaurės Makedonija.
- Be to, siekiant 2 dalyje nurodytų tikslų, projektu teikiama parama Moldovos Respublikai ir Ukrainai.
5. Išsamus projekto aprašymas pateikiamas šio sprendimo priede.

2 straipsnis

1. Už šio sprendimo įgyvendinimą yra atsakingas Sąjungos užsienio reikalų ir saugumo politikos vyriausiasis įgaliotinis.
2. 1 straipsnyje nurodyto projekto techninį įgyvendinimą vykdo SEESAC, prireikus veiklą koordinuojant su Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykės platformos (EMPACT) Šaunamųjų ginklų prioriteto vadovaujančiu pareigūnu.
3. SEESAC atlieka savo užduotis vyriausiojo įgaliotinio atsakomybe. Tuo tikslu vyriausiasis įgaliotinis ir UNDP, kuri veikia SEESAC vardu, sudaro būtinus susitarimus.

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

3 straipsnis

1. 1 straipsnyje nurodytam Sąjungos finansuojamam projektui įgyvendinti skiriama finansavimo orientacinė suma yra 4 006 955,58 EUR.
2. Iš 1 dalyje nustatytos orientacinės sumos finansuojamos išlaidos tvarkomos laikantis Sąjungos biudžetui taikomų procedūrų ir taisyklių.
3. Komisija prižiūri, kad 2 dalyje nurodytos išlaidos būtų tinkamai valdomos. Tuo tikslu Komisija ir UNDP, kuri veikia SEESAC vardu, sudaro būtiną susitarimą. Susitarime numatoma, kad SEESAC turi užtikrinti Sąjungos įnašo matomumą, proporcingą jo dydžiui.
4. Komisija 3 dalyje nurodytą susitarimą stengiasi sudaryti kuo greičiau po šio sprendimo įsigaliojimo. Ji informuoja Tarybą apie sunkumus, kylančius to proceso metu, ir praneša apie susitarimo sudarymo datą.

4 straipsnis

1. Vyriausiasis įgaliotinis informuoja Tarybą apie šio sprendimo įgyvendinimą, remdamasis kas ketvirtį SEESAC rengiamomis reguliariomis ataskaitomis. Tos ataskaitos yra Tarybos atliekamo įvertinimo pagrindas.
2. Komisija teikia ataskaitas apie 1 straipsnyje nurodyto projekto finansinius aspektus.

5 straipsnis

1. Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.
2. Šis sprendimas nustoja galioti praėjus 36 mėnesiams po 3 straipsnio 3 dalyje nurodyto susitarimo sudarymo dienos. Tačiau jis nustoja galioti praėjus šešiams mėnesiams po jo įsigaliojimo dienos, jeigu per tą šešių mėnesių laikotarpį susitarimas nesudaromas.

Priimta

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė
